

STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Przedmiotem badań mojej rozprawy doktorskiej jest formotwórcza rola barwy dźwięku w gitarowej twórczości Toru Takemitsu. Moim celem było zgłębienie wiedzy na temat estetyki twórczości tego unikatowego kompozytora w kontekście synkretyzmu dwóch kontrastujących kultur – Wschodu i Zachodu.

Niniejsza rozprawa składa się ze wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia, streszczenia (napisanego w języku polskim i angielskim), bibliografii oraz elektronicznego zapisu poddanych analizie dzieł.

Pierwszy rozdział mojej pracy dotyczy pojęcia barwy dźwięku. Pojawiają się w nim kwestie terminologiczne oraz definicje pochodzące z różnych źródeł, a także próba przetworzenia i ujednolicenia tego złożonego pojęcia. Rozdział ten porusza również kwestie czynników, które składają się na barwę dźwięku gitary. Omówię tutaj takie kwestie, jak: użycie rejestrów barwowych, ustawienie aparatu gry, wybór rodzaju instrumentu, dobór aplikatury, dynamiki, wreszcie rolę akustyki.

Drugi rozdział przybliża filozofię i kulturę Dalekiego Wschodu. Choć sam Toru Takemitsu mówił otwarcie o tym, że odżegnuje się od tradycji i kultury swojego rodzimego kraju, to jednak jego styl kompozytorski pokazuje coś zupełnie innego.

W trzecim rozdziale mojej pracy przedstawiam bardzo złożony i barwny życiorys kompozytora, jego inspiracje kulturą zachodnią, dźwiękami przyrody, ogrodem japońskim czy też tak zwaną „muzyką wody”. Przedstawiam wpływ innych kompozytorów na kształtowanie się języka muzycznego Takemitsu, takich jak John Cage, Claude Debussy, Anton Webern, Edgard Varese, Arnold Schoenberg czy też Olivier Messiaen.

W czwartym rozdziale została przeprowadzona analiza wybranych utworów na gitarę solo oraz utworów kameralnych z udziałem gitary, skomponowanych przez Toru Takemitsu.

Przeprowadzona analiza wybranych kompozycji oraz zgłębienie wiedzy dotyczącej biografii kompozytora oraz filozofii dotyczącej jego twórczości, ukazuje niezwykle kunszt kompozytorski Takemitsu, wiedzę z zakresu możliwości instrumentu i niezwykle wyobraźnię barwową. Barwa dźwięku z kolei, staje się elementem nadrzędnym i formotwórczym w kontekście interpretowania tych dzieł.